

Lluitem contra el canvi climàtic!

Després de fer una de les activitats del Programa metropolità d'educació per a la sostenibilitat (PMES), us proposem que els alumnes duguin a terme un treball posterior per tal que puguin plasmar i consolidar els seus aprenentatges.

Es tracta de fer un **joc de rol** partint de la situació inicial següent:

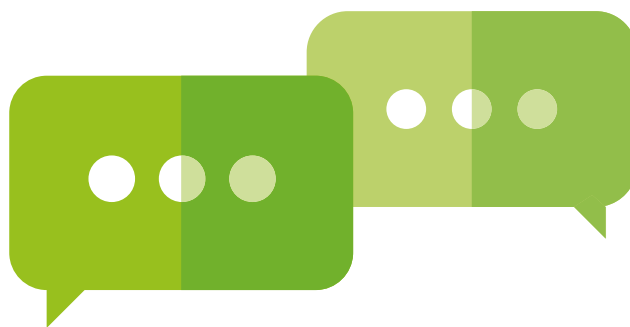
El vostre institut vol tirar endavant un projecte de lluita contra el canvi climàtic. Per fer-ho heu creat tres grups de treball i, després d'haver cercat diverses iniciatives, cada equip s'ha especialitzat en una via concreta d'acció que aborda el problema del canvi climàtic des d'una perspectiva determinada.

Per poder presentar la seva proposta, **cada grup rebrà una fitxa** en la qual es descriu una de les possibles iniciatives, amb el títol, els objectius, les vies d'acció i una definició resumida.

Amb aquesta informació heu de preparar el vostre projecte i pensar com el presentareu als companys de classe. Tingueu en compte el següent:

- Com s'anomena el projecte?
- Quins objectius planteja?
- Quines accions?
- Per què creieu que és important tirar-lo endavant?

Així, mitjançant un debat final moderat pel responsable del grup classe, s'haurà de decidir quins són els pros i els contres de cada iniciativa i quin dels tres projectes es considera més interessant.

Per tant, l'activitat consta de quatre fases:

1. Els alumnes, per grups, estudien el projecte que els ha tocat defensar i preparen com presentarlo als companys.
2. A través d'una posada en comú, cada grup defensa la seva proposta.
3. S'obre un torn de debat perquè els alumnes puguin preguntar i aclarir dubtes a la resta de la classe.
4. En el torn final es consensuen els avantatges i els inconvenients de cada projecte i es discuteix quin es considera més interessant. L'objectiu no és desvalorar les altres propostes sinó generar un debat que permeti als alumnes tenir una perspectiva més àmplia i global del canvi climàtic.

Com a conclusió de l'activitat, es proposa als alumnes fer una recerca real de projectes i iniciatives existents sobre aquest tema i se'ls convida a difondre els que considerin més interessants per als ciutadans a través de les xarxes socials.

A continuació trobareu les tres fitxes dels diferents projectes per poder fer el joc de rol.

Trobeu-nos a:

Projecte

ELS ARBRES CONTRA EL CANVI

Objectiu

Reforestar antics camps de cultiu amb vegetació autòctona.

Vies d'acció

Aquest projecte es desenvolupa en diverses fases:

- Anàlisi del terreny i localització dels espais degradats (antics camps de cultiu) que existeixen en una àrea determinada.
- Estudi dels camps de cultiu abandonats per conèixer el tipus de vegetació propi de la zona.
- Contractació d'un equip de persones (preferiblement en situació d'atur) perquè s'encarreguin de la neteja de les zones corresponents.
- Adquisició de les espècies vegetals que es vulgui recuperar, tant exemplars joves com llavors. Se n'encarregarà un equip de jardiners.
- Sembra/plantada a les zones d'actuació. Per fer-ho es convocaran jornades populars amb l'objectiu que la ciutadania s'involucri en el projecte i prengui consciència dels beneficis que aportarà.
- Un cop reforestat el terreny, definició d'un equip de persones que se'n responsabilitzi durant uns quants anys, amb un calendari de manteniment dels espais per assegurar que es desenvolupen correctament.

Per què és important tirar-lo endavant?

Els espais degradats representen un problema important, ja que són zones en què el terreny s'erosiona molt, la qual cosa dificulta que s'hi estableixin espècies de flora i fauna.

Replantant-hi espècies típiques de la zona es facilita que els ecosistemes es recuperin i s'obtinguin altres beneficis: els boscos creen un microclima, retenen l'aigua en el sòl i ajuden a millorar el confort tèrmic. En haver-hi més zones verdes, augmentem la superfície on es porta a terme la fotosíntesi, ajudant així a disminuir la concentració d'un dels principals gasos amb efecte d'hivernacle: el diòxid de carboni.

Amb la contractació de persones en situació d'atur i la popularització de les jornades de reforestació s'aconsegueix que aquest projecte no només porti beneficis ambientals sinó també socials.

Projectes i iniciatives existents

Reforestació de terrenys d'antics abocadors al Garraf

L'antic dipòsit de residus de la Vall d'en Joan s'ha restaurat i s'ha integrat al Parc del Garraf. Prop de 20 hectàrees que estaven plenes d'escombraries s'han convertit en una zona verda amb arbres i matolls repartits en 14 terrasses diferents amb la intenció d'imitar la fesomia dels camps que antigament hi havia al massís.

Alumnes d'ESO reforesten el bosc de la Font del Gos, cremat el juliol del 2015

L'Institut Barri Besòs reforesta la part de muntanya incendiada a la barriada de la Font del Gos, a Horta-Guinardó. L'activitat serveix per recuperar el bosc cremat i perquè els estudiants aprenguin valors ambientals. La iniciativa també ha permès descobrir un nou camí que comunicarà, per la muntanya, el nucli urbà amb la carretera de les Aigües.

Projecte

BICIA'T PEL CANVI

Objectiu

Augmentar la xarxa de bicicletes urbanes a través de donacions de bicicletes que la població ja no utilitza.

Vies d'acció

Per dur a terme aquest projecte es crearà una xarxa de tallers de bicicletes locals perquè col·laborin amb el servei municipal de bicicletes.

- Els tallers rebran bicicletes velles, avariades o que ja no s'utilitzin amb la intenció de rehabilitar-les perquè es puguin reutilitzar. Hi haurà persones del servei municipal que s'encarregaran de recollir-les, reparar-les i integrar-les a la flota de bicicletes del servei municipal.
- Els integrants de la xarxa de tallers col·laboratius seran els encarregats de difondre el projecte a la ciutadania repartint-los fullets que inclouran la informació següent: descripció del projecte, utilitat de les bicicletes en desús, beneficis d'anar amb bicicleta, funcionament de la xarxa municipal de bicicletes i mapa de la zona amb la xarxa de carrils bici, les vies verdes i les estacions de recollida.
- També es farà una campanya informativa del projecte (anuncis al carrer, a la ràdio...) perquè els ciutadans sàpiguen que les seves bicicletes velles o avariades poden tornar a tenir una vida útil.
- Per tal d'incentivar els donants, se'ls oferiran descomptes o viatges gratuïts en el servei de bicicletes o en d'altres serveis municipals.

Per què és important tirar-lo endavant?

Aquest projecte serveix per donar a conèixer a la població els avantatges d'utilitzar la bicicleta i el funcionament de la xarxa de bicicletes municipals. També permet reutilitzar bicicletes en desús i evita desapropiar els materials que les componen i haver-ne de comprar de noves, contribuint així a la implantació d'una economia circular.

Així mateix, incrementa l'eficiència del servei municipal de bicicletes augmentant-ne la quantitat disponible i incita les institucions a perfeccionar els carrils bici existents i a crear-ne de nous per fomentar una mobilitat més sostenible i millorar la qualitat de l'aire.

Projectes i iniciatives existents

Proyecto bici-escuela de educación vial:
"Yo,...en bici, ¿y tú?"

Projecte que potencia i promou la bicicleta com a vehicle per anar a l'escola. També inclou educació viària, millores de la xarxa de carrils bici, adaptacions per a les escoles i accions de conscienciació ciutadana.

Projecte infantil SOYBICI a Àvila

Formació i educació dels nens i nenes perquè coneguin la importància d'utilitzar la bicicleta com a mitjà de transport. L'objectiu final és que a les ciutats hi hagi una convivència i respecte mutu entre ciclistes, vianants i conductors.

Projecte

A L'ESCOLA, ZERO RESIDUS!

Objectiu

Organitzar tallers de reutilització de residus generats a classe per crear nous objectes.

Vies d'acció

En aquest projecte es promou la reducció de la producció de residus a les escoles mitjançant la reutilització dels materials generats a cada classe.

Són tallers complementaris a les activitats lectives per fer a l'hora lliure del migdia, durant el bon dia, a l'hora del pati si plou...

- Es proposa que cada classe reculli tots els seus residus reutilitzables —ampolles, taps, brics, papers, etc.— per fer-los servir en els tallers.
- Les noves creacions que s'elaborin amb aquests materials han de ser útils per a l'escola: pots de llapis, testos, joguines, jocs de taula, etc.
- Aquestes activitats també serveixen per conscienciar sobre la necessitat de fer menys deixalles perquè perjudiquen el medi ambient.
- Prèviament es farà una campanya informativa per donar a conèixer el projecte i posar a disposició de les escoles tota la informació i els materials que necessitin per dur a terme els tallers.

Per què és important tirar-lo endavant?

Aquest projecte estimula la creativitat dels alumnes i alhora permet conscienciar-los sobre la importància de separar els residus i de reduir-ne la producció per contribuir a la lluita contra el canvi climàtic i apostar per un model d'economia circular.

La proposta també permet omplir estones de temps lliure a les escoles d'una manera lúdica i educativa.

Projectes i iniciatives existents

Projecte De residus, gens ni mica

Té com a objectiu reduir la producció de residus a les escoles. Dins el marc d'aquesta línia d'actuació, el que es pretén és fomentar l'ús d'envasos reutilitzables a l'hora de berenar, com les carmanyoles, les cantimplores o els termos, en detriment dels envasos d'un sol ús com el paper d'alumini, el paper de plàstic transparent o polietilè de baixa densitat i les ampolles de plàstic.

Embolcalls+Sostenibles: prevenció de residus des del primer àpat

Projecte destinat a reduir els embolcalls dels esmorzars i a fomentar la prevenció de residus a les escoles de Barcelona.